

הלבנות תפלה פֶּרֶק ו

א. אסור לו לאדם לעבר אַחורי בית הכנסת בשעה שהצבור מתפללין, אלא אם כן היה נושא משאוי; או אם היה לבית הכנסת שני פתחים בשתי רוחות, שהרואה אומר שמא ילך ויפנס בפתח האחר. וכן אם היה בעיר שני בתי כנסיות, יאמר הרואה שמא ילך לבית הכנסת הרגיל בו. ואם היה לו תפלין בראשו מתר לעבר, ואף על פי שאין שם אחד מכל אלו: שהתפלין מוכיחין עליו שהוא רודף אחר המצוות, ואינו ממבטלי התפלה.

ב. המתפלל עם הצבור, לא יאריך בתפלתו יתר מדי. אבל בינו לבין עצמו, הרשות בידו: אם בא לומר אחר תפלתו, אפלו כסדר ודוי יום הכפורים אומר; וכן אם רצה להוסיף בכל ברכה וברכה מן האמצעיות, מעין הברכה מוסיף.

ג. פיצד: היה לו חולה מבקש עליו רחמים בברכת חולים, כפי צחות לשונו; היה צריך לפרנסה, מוסיף תחנון ובקשה בברכת השנים. ועל דרך זו, בכל אחת מהן. ואם רצה לשאל כל צרכיו בשומע תפלה, שואל; אבל לא ישאל לא בשלוש ראשונות, ולא בשלוש אחרונות.

ד. אסור לו לאדם שיטעם כלום או שיעשה מלאכה, מאחר שיעלה עמוד השחר, עד שיתפלל תפלת שחרית; וכן לא ישכים לפתח חדרו לשאל בשלשמו, קדם שיתפלל תפלת שחרית. ולא יצא לדרך, קדם שיתפלל. אבל טועם הוא ועושה מלאכה קדם מוסף, וקדם מנחה; אבל אינו סועד, סמוך למנחה.

ה. כיון שהגיע זמן מנחה גדולה לא יפנס למרחץ, אפלו להזיע, עד שיתפלל, שמא יתעלה ויבטל מן התפלה; ולא לאכל, אפלו אכילת עראי, שמא ימשך באכילה; ולא לדון, אפלו בגמר דין, שמא יסתר הדין וימשך ויבטל מן התפלה. וכן לא ישב לפני הספר, אפלו תספרת הדיוט, עד שיתפלל, שמא ישבר הזוג; ולא יפנס לברסקי סמוך למנחה, עד שיתפלל, שמא יראה הפסד במלאכתו ויתעסק בה ויתעכב מן התפלה. ואם התחיל באחת מאלו לא יפסיק אלא גומר, ואחר כך מתפלל מנחה.

ו. מאימתי התחלת התספרת, משיניח מעפרת הספרין על ברקיו. ומאימתי התחלת המרחץ, משיפשט בגד הסמוך לבשרו. ומאימתי התחלת הברסקי, משיקשר בין כתפיו כמו שהאמנין קושרין. ומאימתי התחלת אכילה לבני ארץ ישראל, משיטל ידיו; ולבני בבל, משיתיר חגורו. ומאימתי התחלת הדין, משיתעטפו הדינין וישבו; ואם היו יושבין, משיתחילו בעלי דינין.

ז. אף על פי שתפלת הערב רשות, לא יבוא אדם ממלאכתו ויאמר, אכל מעט ואשתה מעט ואישן קמעה, ואחר כך אתפלל שמא תאנס אותו שינה, ונמצא ישן כל הלילה; אלא מתפלל ערבית, ואחר כך אוכל ושותה או יישן. ומתן להסתפר ולהפנס למרחץ, סמוך לשחרית, מפני שלא גזרו אלא סמוך למנחה שהוא דבר המצוי, שרב העם נכנסין ביום; אבל בשחר, דבר שאינו מצוי, לא גזרו בו.

ח. מי שהיה עוסק בתלמוד תורה, והגיע זמן תפלה פוסק

וּמִתְפַּלֵּל ; וְאִם הָיְתָה תוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ וְאִינוּ עוֹשֶׂה מְלָאכָה כָּלֵל ,
וְהָיָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּשַׁעַת תְּפִלָּה אִינוּ פּוֹסֵק , שְׁמִצּוֹת תְּלִמוּד
תּוֹרָה גְּדוּלָּה מִמִּצּוֹת תְּפִלָּה . וְכָל הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים , כְּעוֹסֵק
בְּדַבְּרֵי תּוֹרָה .

ז. אֵין הַמִּתְפַּלֵּל מִפְּסִיק תְּפִלָּתוֹ , אֲלֹא מִפְּנֵי סִכְנַת נַפְשׁוֹת בְּלִבָּד .
אִפְּלוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שׁוֹאֵל בְּשָׁלוֹמוֹ , לֹא יִשְׁיַבְנוּ ; אֲבָל פּוֹסֵק הוּא
לְמֶלֶךְ גּוֹי , שְׁמָא יִהְרֹגְנוּ . הֵיךְ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה , וְרָאָה מֶלֶךְ גּוֹי
אוֹ אֲנָס בָּא כְּנֹגְדּוֹ יִקְצֹר ; וְאִם אִינוּ יָכוֹל , יִפְּסִיק . וְכֵן אִם רָאָה
נִחְשִׁים וְעַקְרָבִים בָּאִין כְּנֹגְדּוֹ אִם הִגִּיעוּ אֵלָיו וְהָיָה דִּרְכָּן בְּאוֹתוֹ
הַמָּקוֹם שֶׁהֵן מְמִיתִין , פּוֹסֵק וּבוֹרֵחַ ; וְאִם לֹא הֵיךְ דִּרְכָּן לְהַמִּית ,
אִינוּ פּוֹסֵק .

י. נָשִׁים וְעַבְדִּים וְקִטְנִים , חִיבִין בַּתְּפִלָּה . וְכָל אִישׁ שֶׁפָּטוּר
מִקְרִית שְׁמַע , פָּטוּר מִן הַתְּפִלָּה ; וְכָל הַמְּלוּיִן אֶת הַמֵּת , אֵף עַל
פִּי שְׂאִין לַמָּטָה צֶרֶךְ בָּהֶן , פָּטוּרִין מִן הַתְּפִלָּה .